

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ : 3

Α'. Κείμενο

[2.3.56] Οί δ' ἀπήγαγον τὸν ἄνδρα διὰ τῆς ἀγορᾶς μάλα μεγάλη τῇ φωνῇ δηλοῦντα οἷα ἔπασχε. Λέγεται δ' ἐν ῥῆμα καὶ τοῦτο αὐτοῦ. ὡς εἶπεν ὁ Σάτυρος ὅτι οἰμῶξοιτο, εἰ μὴ σιωπήσειεν, ἐπήρετο· Ἄν δὲ σιωπῶ, οὐκ ἄρ', ἔφη, οἰμῶξομαι; καὶ ἐπεὶ γε ἀποθνήσκειν ἀναγκαζόμενος τὸ κώνειον ἔπιε, τὸ λειπόμενον ἔφασαν ἀποκοτταβίσαντα εἰπεῖν αὐτόν· Κριτία τοῦτ' ἔστω τῷ καλῷ. Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀγνοῶ, ὅτι ταῦτα ἀποφθέγματα οὐκ ἀξιόλογα, ἐκεῖνο δὲ κρίνω τοῦ ἀνδρὸς ἀγαστόν, τὸ τοῦ θανάτου παρεστηκότος μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες, ἐκ τῆς ψυχῆς.

[2.4.20-22] [20] Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὐφρονος ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πρόποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἑορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιτηταί γεγενήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κεκινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας.

[21] Πρὸς θεῶν πατρῶων καὶ μητρῶων καὶ συγγενείας καὶ κηδεστίας καὶ ἑταιρίας, πάντων γὰρ τούτων πολλοὶ κοινωνοῦμεν ἀλλήλοις, αἰδούμενοι καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους παύσασθε ἀμαρτάνοντες εἰς τὴν πατρίδα, καὶ μὴ πείθεσθε τοῖς ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἱ ἰδίων κερδέων ἔνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτῶν μηνσὶν ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες.

[22] Ἐξὸν δ' ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ πολιτεύεσθαι, οὗτοι τὸν πάντων αἰσχιστόν τε καὶ χαλεπώτατον καὶ ἀνοσιώτατον καὶ ἔχθιστον καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις πόλεμον ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους παρέχουσιν. ἀλλ' εὖ γε μέντοι ἐπίστασθε ὅτι καὶ τῶν νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀποθανόντων οὐ μόνον ὑμεῖς ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἔστιν οὓς πολλὰ κατεδακρῦσαμεν. Ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες καὶ διὰ τὸ τοιαῦτα προσακούειν τοὺς μεθ' αὐτῶν ἀπήγαγον εἰς τὸ ἄστυ.

Β'. Ερωτήσεις

- A. α) Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Οί δ' ἀπήγαγον ... ἐκ τῆς ψυχῆς.». Αφού μεταφράσετε το απόσπασμα, να χαρακτηρίσετε τον Θηραμένη από τα λόγια του και τη στάση του μετά την καταδίκη του σε θάνατο. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τον χαρακτηρισμό που δίνει ο Ξενοφών και για ποιους λόγους;
- β) Πολλοί μελετητές έχουν υποστηρίξει ότι η συγκεκριμένη σκηνή χαρακτηρίζεται από έντονη δραματικότητα; Με ποιους τρόπους επιτυγχάνει ο Ξενοφών αυτό το αποτέλεσμα;

(Μονάδες 40)

- B. α) Ποιές είναι οι επιδιώξεις του Κλεόκριτου και με ποιον τρόπο προσπαθεί να τις επιτύχει;
- β) Ποια είναι η άποψη του Κλεόκριτου για τον πόλεμο μεταξύ ολιγαρχικών και δημοκρατικών και ποιοι όροι καταδεικνύουν με σαφήνεια τη θέση του; Πώς συνδέεται η θέση του αυτή με τις εκκλήσεις του προς τους ολιγαρχικούς πολίτες;

(Μονάδες 20)

- Γ. α) **ἐποιήσαμεν** : Να γράψετε 5 ομόρριζα απλά ή σύνθετα της Νέας ελληνικής.

(Μονάδες 5)

- β) Με ποιες λέξεις του πρωτότυπου κειμένου (Βιβλίο 4, 20-22) σχετίζονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις: φωνακλάς, άβουλος, συμμετοχή, λάστιχο, επιστήμονας

(Μονάδες 5)

- Δ. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- δηλοῦντα: β' ενικό παρατατικού
- σιωπῶ: απαρέμφατο και μετοχή
- ἀγνοῶ: β' πληθυντικό ενεστώτα οριστικής και β ενικό ενεστώτα προστακτικής
- λέγεται: τον ίδιο τύπο στον παθητικό αόριστο α'
- κекινδυνεύκαμεν: β' πληθυντικό αορίστου μέσης φωνής
- προσακούειν: γ πληθυντικό ενκτικής παθητικού μέλλοντα α' και μετοχές παθητικού αορίστου α'
- ῥῆμα: γενική πληθυντικού
- φωνῆ: γενική ενικού
- ἀνθρώποις: δοτική ενικού
- ἡμῖν: δοτική ενικού
- τὸ ἄστυ: αιτιατική ενικού
- κῆρυξ: δοτική πληθυντικού
- πολῖται: κλητική ενικού
- ἄνδρα: γενική ενικού

(Μονάδες 15)

E1. «.....αιδούμενοι καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους παύσασθε ἀμαρτάνοντες εἰς τὴν πατρίδα, καὶ μὴ πείθεσθε τοῖς ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἱ ἰδίων κερδέων ἕνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτῶ μηνὶν ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες».
Στο παραπάνω απόσπασμα να βρείτε τις μετοχές και να τις χαρακτηρίσετε συντακτικά (εἶδος, συντακτικὴ λειτουργία, υποκείμενο)

(Μονάδες 5)

E2. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω ὀρους (επισημαίνονται στο κείμενο):

-ἀποκτεῖναι: εἶναι .....στο .....

- σεμνοτάτων: εἶναι .....στο .....

- συμφοιτηταὶ: εἶναι .....στο.....

- εἰς τὴν πατρίδα: εἶναι .....στο .....

- πολιτεύεσθαι: εἶναι .....στο.....

- πλείους: εἶναι .....στο .....

(Μονάδες 10)

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!